

ROZHOVOR SE ŠTĚPÁNEM MIKULKOU - autorem výstavy Divoká Evropa

Životní prostředí nepatří nám, ale budoucím generacím.

V uherskohradištské Redutě byly představeny v rámci červnového festivalu TÝKÁ SE TO TAKÉ TEBE dvě výstavy fotografií DIVOKÁ EVROPA a TAJEMNÉ BORNEO. S autorem výstavy DIVOKÁ EVROPA Štěpánem Mikulkou jsme připravili rozhovor nejen o fotografování.

Jste původním povoláním hasič, jak jste se vlastně dostal k fotografování?

Můj otec docela fotografoval a fotografie si i sám vyvolával. Co však bylo nejdůležitější, nikdy nám nezakazoval si přístroje prohlédnout, osahat si je a později si je i půjčovat. Do improvizované panelákové fotokomory nás také za sebou zval. Znamé „kouzlo“ vznikající fotografie nenechalo snad žádnou zvědavou dětskou duši chladnou, takže i nás s bratrem to chytlo... Toho, že mě učil můj otec, si velmi vážím, protože to není samozřejmostí, a především ne v dnešní době, že by si rodiče na své děti nacházeli potřebné množství času. Později pak, ve fotokroužku na základní škole, byl mým učitelem pan Neradil, skvělý fotograf a vynikající člověk. Hlavně jsem měl ale to štěstí, že jsem byl v dětství veden k lásce k přírodě, což mne ovlivnilo na celý život. Přibližně od roku 1995 se vážněji věnuji právě fotografování přírody. Tehdy jsme si společně s bratrem koupili první teleobjektiv a analogovou zrcadlovku.

Na vašich fotografiích lze vidět různé podoby „divoké Evropy“. Co pro Vás „divoká Evropa“ přesně znamená?

Je to trošku jinak. Spíše tu divočinu všude hledám. Je to taková moje malá úchylka. Mám takovou práci a různé další zájmy (muzika, lektorování), že jsem v kontaktu s velkou spoustou lidí a potřebuji si občas od lidí odpočinout. Paradoxně teprve tehdy, když je člověk sám, tak má také čas promlouvat sám se sebou. No a do třetice, životní modely divoce žijících tvorů jsou pro mě také významnou školou - pozorný člověk může vnímat základní a jedině důležité životní motivy a modely.

Čím konkrétně Vás tedy zvířata, která fotíte, tedy inspirují?

Vezměte si například lásku zvířecích matek k mláďatům. Takovou péči poskytují svým ratolestem jen málokteré lidské mámy. Orlí samice často celá zapadá sněhem, aby ochránila svá mláďata. Za urputných veder je zas zastíňuje. Trpělivě a s maximální důvěrou očekává samce na hnízdě, až jí přinese potravu,... Tak bychom mohli u jednotlivých druhů pokračovat. U ptáků zas obdivuji například to, že nejspíš jen oni znají pravý význam slova „svoboda“. Fotografování je pro mě především forma poučení, ale i oddychu. Rovněž samotné tvoření mě velmi naplňuje. Překvapivě se také v srdci divoké přírody učím chápat skutečné potřeby a hodnoty lidí. Ty jsou samozřejmě velmi vzdáleny těm, které dnes mylně považujeme za své. Teď mluvím o bezduché komerci prospívající především jednotlivcům či povrchním materialismu, který poškozují nejen člověka jako takového, ale i naše životní prostředí. To ale nepatří nám, ale příštím generacím.

Na výstavě je k vidění řada fotek živočichů, které je možné zastihnout jen za speciálních podmínek ve volné přírodě, jak je těžké se k takovým živočichům dostat?

Stojí to někdy nemalé úsilí, čas, znalosti a někdy i značné peníze. Teď nemluvím o fotografech, kteří si zaplatí nějakého průvodce, který jim nějaký ten konkrétní druh přímo „naservíruje“ před fotoaparát, ale o zaplacení techniky a cestovních nákladů. Na jídlo obvykle není čas, tak tady se dá zase ušetřit, stejně tak za hotely, jelikož spím většinou pod širým nebem.

Je samozřejmě mnoho technik jak fotografovat divoká zvířata. Většinou se vše odvíjí od znalosti jejich biologie s důrazem na jejich životní cykly a smysly. Někdy člověk trpí příšerným vedrem, kdy se do něj opírají nemilosrdné paprsky srpnového slunce někde u moře, jindy v roztřesených rukách nemůže kvůli zimě ani udržet fotoaparát někde na horách, třeba v únoru. Ale na druhou stranu tam zase nejsou komáři. Ti dokážou také parádně potrápít. Bez toho by mě to ale asi ani moc nebavilo. Jinak bych přeci mohl fotografovat ve studiu a navíc objekty, které mi nikam neutečou.

V Redutě je k vidění Vaše výstava Divoká Evropa společně s výstavou Tajemné Borneo. Jak došlo k tomuto spojení?

S Lukášem Kovárem jsme dlouholetí přátelé. Je to velmi šikovný fotograf a bezvadný chlap, tak proč s ním nevystavovat. Pozadí příběhu výstavy bych ale prozradit mohl také. Je trošku kuriózní až úsměvné. Lukáš je tak moc skromný člověk, že když jsem mu vyřídil výstavu u nás na zámku v Bruntále, protože jsem chtěl představit jeho pěkné fotografie místním domorodcům, tak mi jednoduše řekl, že beze mě vystavovat nebude. Trošku mi to i zavařil, jelikož jsem musel tento dosud neukončený projekt trošku popohnat a utratit nemalý obnos na výrobu fotografií před vánočními svátky, ale nakonec jsem byl docela rád, že k tomu došlo. Myslím si, že obě části výstavy se dnes hezky doplňují, a to nejen dvojím pohledem na fotografované objekty, ale především zajímavým srovnáním evropské a asijské přírody a živočichů. Navíc existuje i jakési poselství výstavy, co se ochrany našeho přírodního bohatství týče. Životní prostředí nepatří nám, ale budoucím generacím. Musíme však lidi nastupující generace vést k tomu, aby poznali nenapodobitelnou krásu divokých tvorů a především, aby si byli konečně vědomi, že člověk není pánem tvorstva, jak se mylně mnoho tvorů domnívá.

Děkujeme za rozhovor.

Štěpán Mikulka (*1972)

- **hasič a příležitostný kameraman a fotograf přírody**

Fotografování se začal zabývat v dětství pod vedením svého otce. Vážněji se věnuje fotografování přírody přibližně od roku 1995, kdy si společně se svým bratrem zakoupili svůj první „teleobjektiv“ a analogovou „zrcadlovku“.

K jeho nejfrekventovanějším fotografickým tématům patří bezesporu divoká příroda. Co se přírodních témat týče, prostřednictvím svých snímků se pokouší přiblížit divokou přírodu lidem, kteří neměli to štěstí a nebyli k lásce k přírodě vedeni už od dětství. Myslí si totiž, že především člověk, který dokáže vnímat přírodní krásy a globálně chápat zákonitosti přírodních dějů, je schopen k přírodnímu prostředí přistupovat tak, aby zůstal zachován smysl a možná také celá perspektiva naší existence tady na Zemi.

K fotografování využívá dnes již výhradně techniku firmy Canon v rozsahu ohnisek objektivů od 17-400 mm. Samozřejmostí je rovněž využití nejrůznějších doplňků pro maskování atd. Své fotografie publikuje v časopisech, knihách, kalendářích, propagačních materiálech a na výstavách.

Autor článku Markéta Macháčková, článek byl napsán 8.7.2016 11:49.

URL článku:

<https://archiv.kkuh.cz/cz/aktualne/rozhovor-se-stepanem-mikulkou-autorem-vystavy-divoka-evropa>.